

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

COMUNITAT
Z   **M**

LLENGUA CATALANA
I LITERATURA

LLIBRE DE LECTURA

COMPROMESOS AMB ELS
OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

ACTIVA tots els
recursos digitals a

edubook

Llengua catalana i Literatura

Educació Primària

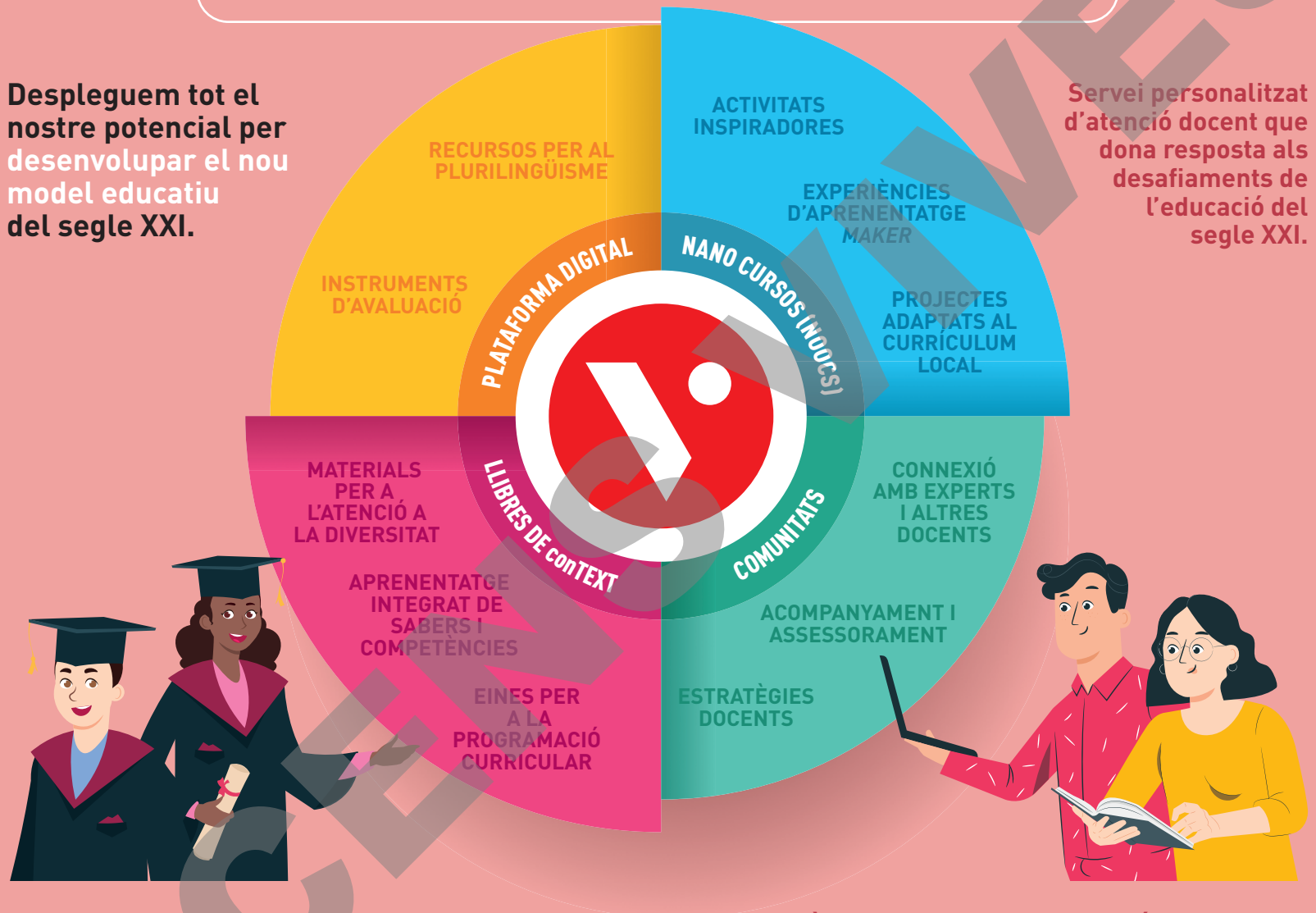
Elisabet Busquet Bernaus
Joan Badia Pujol
Montserrat Caballeria Treserra
Carme Martín Manzano
Eulàlia Mumbrú Llavina
Marta Pont Batalla
M. Dolors Rius Benito
Ònia Serdà Martín

 Vicencs Vives

Un ECOSISTEMA de PRODUCTES, SOLUCIONS i EXPERIÈNCIES per a la TRANSFORMACIÓ EDUCATIVA

Despleguem tot el nostre potencial per desenvolupar el nou model educatiu del segle XXI.

Servei personalitzat d'atenció docent que dona resposta als desafiaments de l'educació del segle XXI.

SOSTENIBILITAT

Incloem un plantejament transversal de la **sostenibilitat** i el **desenvolupament humà**, vinculat i compromès amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

APRENENTATGE ACTIU

Fomentem que l'alumnat sigui capaç d'**analitzar**, **raonar** i **qüestionar** la informació amb una **actitud activa, autònoma i compromesa**.

SITUACIONS I REPTES

Partim de **situacions d'aprenentatge** on es poden contextualitzar els sabers bàsics, **involucrant activament l'alumnat** i fomentant la seva participació en la resolució de reptes (ABR) i problemes (ABP).

RESPECTE I IGUALTAT

Fomentem el **respecte i la igualtat de gènere** per desmuntar prejudicis, estereotips i actituds de caràcter discriminatori.

SABERS BÀSICS

Proposem un aprenentatge integrat de **sabers bàsics** i **competències** perquè l'alumnat assolixi de forma plena el **perfil de sortida** de l'etapa educativa.

DIVERSITAT CULTURAL

Oferim la possibilitat de veure i **entendre el món** des de perspectives diferents a través de la **diversitat lingüística**, fet que suposa una oportunitat per al desenvolupament personal i social.

EDUCACIÓ INCLUSIVA

Aplicuem el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA) per a una **educació inclusiva** i oferim un enfocament **personalitzat i adaptat** per garantir l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

DIGITALITZACIÓ I SEGURETAT

Desenvolupem la **competència digital** i l'**ús segur i conscient** de la informació.

Com és aquest projecte

Les activitats i tasques proposades en aquest llibre estan dissenyades seguint els criteris de **Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA)** i estan pensades per posar en pràctica les **competències específiques** i els **sabers** propis de l'àrea de Llengua catalana i Literatura; i per afavorir l'adquisició de **valors positius**, el **pensament crític** i la consciència sobre els **Objectius de Desenvolupament Sostenible**.

Segons els processos cognitius que treballen, les activitats estan classificades per colors:

Conèixer: en aquestes activitats, l'alumnat treballa directament el contingut.

Aplicar: aquestes activitats relacionen el contingut treballat amb els coneixements previs de l'alumnat i amb l'entorn, és a dir, que treballen amb el context.

Raonar: aquestes activitats tenen com a objectiu que l'alumnat reflexioni, expliqui i raoni els perquè de les seves respostes.

Seqüència didàctica

El projecte es compon del **llibre de lectures** i el **quadern d'aprenentatge**: cada lectura està relacionada amb un apartat del quadern.

Inici

A l'entrada del llibre de lectures, el **Què llegiràs?** indica les lectures que es faran i a quin apartat del quadern d'aprenentatge corresponen.

Es presenten **rutines de pensament** per avaluar els coneixements previs i activar la motivació.

Partim de **situacions d'aprenentatge (Situa't!)** en què es contextualitzen les competències i els sabers que es desenvoluparan.

S'indica l'**Objectiu de desenvolupament sostenible (ODS)** que es treballa. S'assenyala amb la icona l'activitat a què fa referència.

Es planteja un **repte (Cap al repte!)** perquè l'alumnat s'involucri activament en la construcció del seu aprenentatge.

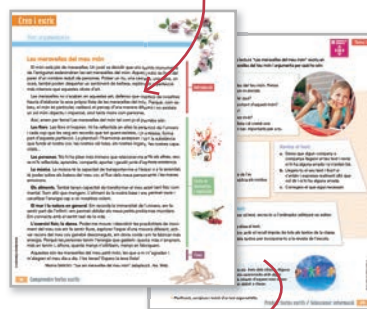
Desenvolupament

La lectura principal marca el fil conductor del tema.

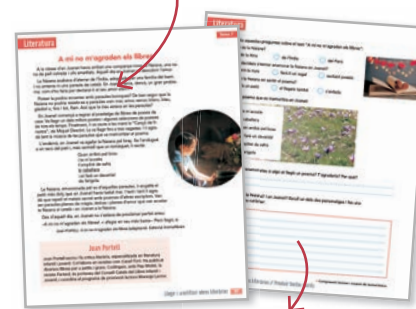
Al quadern, se'n treballa la comprensió lectora.

La segona lectura planteja un **model de text** i se'n analitzen les parts.

Al quadern, es proposa fer un text similar.

També es presenten textos significatius de la literatura infantil i juvenil.

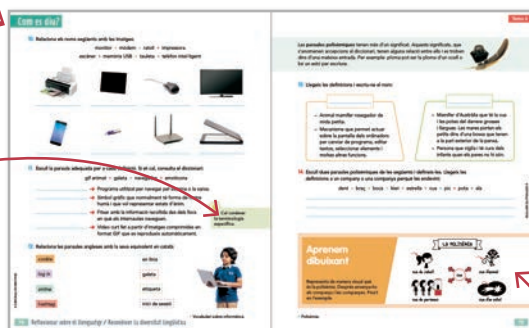

Al quadern, se'n treballa la comprensió lectora i l'escriptura.

Les activitats s'organitzen en **apartats**.

Es presenten **pistes** per facilitar la **resolució del repte**.

S'indiquen les **competències específiques** de l'àrea que es treballaran i els continguts.

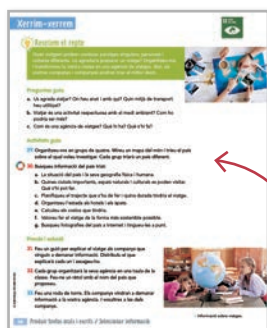
Hi ha activitats per practicar el pensament visual.

Competències específiques

- Reconèixer la diversitat lingüística
- Comprendre textos orals
- Produir textos orals
- Comprendre textos escrits
- Produir textos escrits
- Seleccionar informació/ Contrastar informació
- Llegir de manera autònoma
- Llegir i analitzar obres literàries
- Reflexionar sobre el llenguatge
- Utilitzar un llenguatge no discriminatori

Resolem el repte

Relacionat amb l'apartat d'expressió oral o escrita, es planteja la resolució del **repte** inicial.

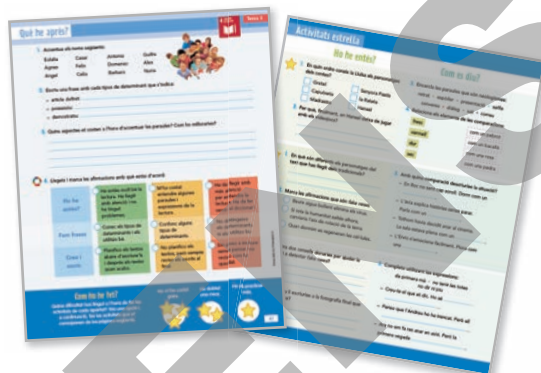

L'alumnat el podrà resoldre amb l'ajuda d'una seqüència d'activitats i recursos d'Internet.

Avaluació

Què he après.

Pàgina d'autoavaluació, perquè l'alumnat aprengui a ser autocrític sobre el seu procés d'aprenentatge (metacognició).

Activitats estrella (personalització de l'aprenentatge).

A partir d'una autoavaluació en tres nivells de dificultat, es proposen activitats relacionades amb l'aprenentatge de l'alumne.

PÀGINES PER TREBALLAR HABILITATS LINGÜÍSTIQUES

Annexos

S'ofereixen diferents annexos on es treballa l'eficàcia lectora, el plurilingüisme i el llenguatge no discriminatori i els verbs.

Elements digitals

edubook

Activa la llicència impresa en aquest llibre i accedeix a:

- Continguts digitals
- Vídeos motivadors
- Activitats digitals
- Animacions digitals i infografies

Mediateca

Es presenten **vídeos** per treballar alguns sabers a l'aula o a casa (**Flipped Classroom**).

Àudio

Les activitats d'àudio ajuden a millorar la comprensió oral i l'escolta activa.

Fitxa de biblioteca

Fitxes en línia per omplir després de realitzar altres lectures.

Enllaços a Internet que permeten ampliar algun contingut del tema.

Biblioteca al núvol

Textos en línia per aprendre a gaudir de la lectura.

Gimnàs

Accés a activitats en línia per fer un repàs dels sabers de forma autònoma.

Dictat

Material en línia i descarregable per preparar i fer dictats.

Detectius a Internet

Activitats que demanen fer una cerca a la xarxa.

Índex

1 Un curs màgic

pàg. 2

- Preparant el curs a Hogwarts
- Model de text descriptiu
- La bruixa dels panellets

2 Meravelles del món!

pàg. 10

- Descubrim meravelles del món
- Model de text argumentatiu
- La ruta de les meravelles

3 Res no és el que sembla

pàg. 18

- Que no t'expliquin contes!
- Model de microrelat
- Lletres lligades

4 Ens movem sobre rodes

pàg. 26

- Patinem i fem esport
- Model d'entrevista
- La Sara i les golejadores

5 Viatges extraordinaris

pàg. 34

- L'illa del tresor/La volta al món en 80 dies
- Model de text narratiu
- Els cigars del faraó

6 Internautes hiperconnectats

pàg. 42

- Hiperconnectats?
- Model de text informatiu
- El mòbil perdut

7 Emociona't amb la poesia!

pàg. 50

- Poemes/Acròstics/Cal·ligrames/Poesia visual
- Model de text poètic
- A mi no m'agraden els llibres

8 Submergeix-te!

pàg. 58

- El fons marí
- Model de text argumentatiu
- Poemes

9 Quin fred!

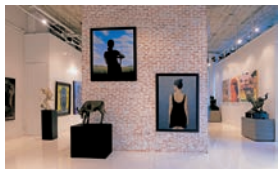
pàg. 66

- Hora zero. El trencaglaç
- Model de còmic
- L'Operació Gel en marxa

10 L'art de més a prop

pàg. 74

- Escultures amb ànima
- Model de text expositiu
- El taller de tapins

11 Mil grues d'origami

pàg. 82

- Una història mil·lenària
- Model de text instructiu
- Haikus

12 www.pessigolles.cat

pàg. 90

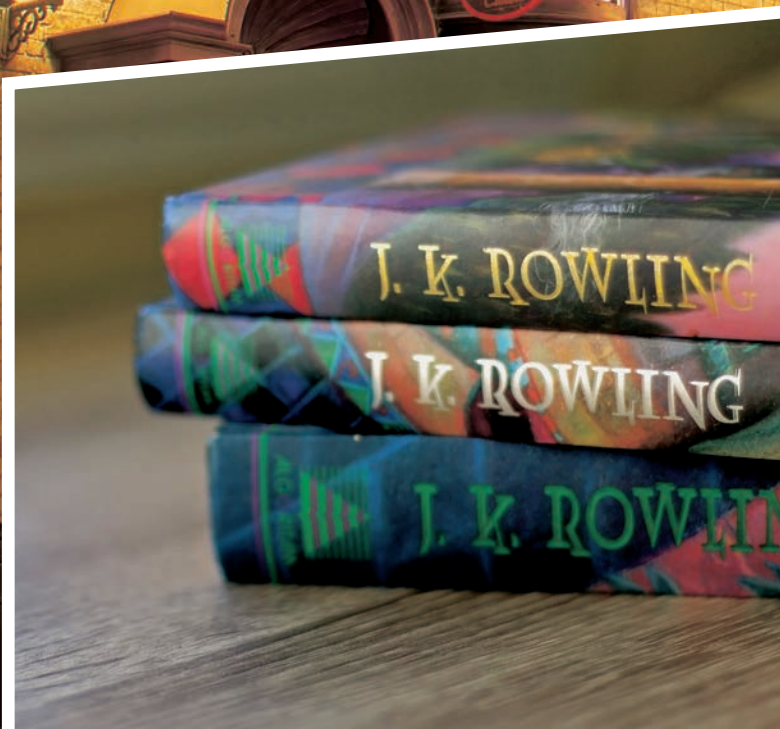
- Model de lloc web

Annex: Lectures complementàries

pàg. 100

1

Un curs màgic

Què llegiràs?

- Llegim: Preparant el curs a Hogwarts.
- Creo i escric: Model de text descriptiu.
- Literatura: La bruixa dels panellets.

Parlem

- Mireu les imatges atentament. Fan referència a una coneguda saga de llibres i pel·lícules. En grups, responeu a aquestes preguntes:
  - Quins llibres o pel·lícules n'heu llegit o vist?
  - Coneixeu la història del protagonista?
  - Aquestes històries poden ser possibles o són fantàstiques? Per què?
  - De quin gènere literari diríeu que és?
  - Sabeu alguna cosa de l'autora d'aquesta saga?

Juguem!

- Fem de mags

Organitzeu-vos en grups. Us convertireu en mags per una estona. Busqueu trucs de màgia senzills a llibres o a Internet i practiqueu-los. Assageu-los i, quan ja estiguen a punt, feu-ne petites demostracions a la resta de la classe.

Abracadabra, pota de cabra!

Cap al
repte!

Hi ha espectacles i històries que et tenen amb l'ai al cor. Us agraden? Feu el mateix i convertiu-vos en narradors d'històries de por.

Penso

- Quins altres llibres conec que tractin de màgia, bruixes i bruixots?

M'interessa

- Quins textos puc llegir que em donin prou detalls per descriure els llocs on em porta la imaginació?

Reflexiono

- Soc capaç de fer una bona descripció per incloure en un text narratiu?

Preparant el curs a Hogwarts

En Harry es va treure el sobre de pergamí de la butxaca, va desplegar un segon full que no havia vist la nit abans i va llegir:

ESCOLA DE BRUIXERIA HOGWARTS

S'assembla en alguna cosa aquesta llista amb la que podies tenir tu per preparar el curs?

Uniforme

Els alumnes de primer necessitaran:

1. Tres conjunts de roba de treball sense guarniments (negra).
2. Un barret punxegut sense guarniments (negre) per a ús diari.
3. Un parell de guants protectors (anti-drac o similars).
4. Una capa d'hivern (negra, amb la cremallera platejada).

Recordeu que totes les peces de roba han d'anar marcades amb el nom de l'alumne/a.

Material divers

- † una vareta màgica
- † una marmita (de peltre del número 2)
- † un joc de flascons de vidre
- † un telescopi
- † un joc de pesos de llautó

Els alumnes poden portar un mussol o un gat o un gripau.

Llibres

Tots els alumnes han de tenir un exemplar dels llibres següents:

- † *Llibre d'encanteris* (Nivell 1), de Marina Fetillera
- † *Història de la Màgia*, de Dolors Plorós
- † *Teoria de la Màgia*, d'Albert Xarramecu
- † *Introducció a la transfiguració*, de Xavier Mudancer
- † *Mil i una herbes i bolets màgics*, de Rosa Rosae
- † *Pocions i beuratges màgics*, d'Arsènic Calze
- † *Bèsties fantàstiques i on trobar-les*, de Newt Scamander
- † *Les forces del mal: guia per a l'autodefensa*, de Pere de Tramolar

US RECORDEM QUE ALS ALUMNES DE PRIMER NO ELS ÉS PERMÉS TENIR ESCOMBRA VOLADORA

–I tot això es pot comprar a Londres? –es va preguntar en Harry en veu alta.

–Si saps on buscar-ho, sí –va respondre en Hagrid.

En Harry no havia estat mai a Londres. En Hagrid, sí; sabia per on anava, però era evident que no s'hi movia amb naturalitat. En entrar al metro, va quedar encallat al **torquet** i després es va queixar a crits que els seients eren massa petits, i els trens, massa lents.

–No entenc com s'ho fan els muggles sense màgia –va dir mentre pujaven a peu unes escales mecàniques fora de servei que els van portar a un carrer molt transitat amb botigues a banda i banda.

Com que en Hagrid era tan enorme, li era fàcil obrir-se pas entre la gent. L'únic que havia de fer en Harry era mantenir-se a prop seu. Van passar per davant de botigues de llibres i de música, per hamburgueseries i cinemes, però no veia cap lloc on poguessin vendre una vareta màgica. Era un carrer normal i corrent ple de gent normal i corrent. Podia ser que hi hagués l'or dels bruixots amagat quilòmetres i quilòmetres per sota seu? Era veritat que hi havia botigues que venien llibres d'encanteris i escombres voladores? I no podia ser que tot plegat fos una gran broma dels Dursley, la seva família, que no el volia? Si en Harry no hagués sabut de sobres que els Dursley no tenien sentit de l'humor, potser ho hauria pensat; però no podia evitar confiar en en Hagrid, malgrat que tot el que li havia explicat era increïble.

–Ja hi som –va dir en Hagrid, aturant-se de sobte–. La **Marmita Foradada**. És un lloc molt conegut.

Era un **pub** petitíssim i d'aspecte brut. Si en Hagrid no l'hagués assenyalat, en Harry no s'hauria adonat que era allà. La gent que anava apressada no el veia. Els ulls els anaven de la gran llibreria que hi havia a un costat, a la botiga de discos que hi havia a l'altre, com si no poguessin veure La Marmita Foradada en absolut. De fet, en Harry tenia l'estranya sensació que només en Hagrid i ell la podien veure. Però, abans que l'hi pogués comentar, en Hagrid l'havia empès cap a dins.

Què vol dir l'expressió "obrir-se pas entre la gent"?

© EDITORIAL VICENS VIVES

Per ser un lloc tan conegut era molt fosc i tronat. Hi havia unes quantes dones velles assegudes en una cantonada, que bevien copetes de xerès. Una d'elles fumava una pipa llarga. Un home amb un barret de copa parlava amb el vell cambrer, que era bastant calb i semblava una llaminadura d'avellana.

Quan van entrar, el murmuri de les converses es va aturar. Semblava que tothom coneixia en Hagrid; el saludaven de lluny i li somreien. El cambrer de darrere la barra va agafar un got i va dir:

–Com sempre, Hagrid?

–No puc, Tom, he vingut per uns afers de Hogwarts –va dir en Hagrid: va donar a en Harry uns copets a l'espatlla amb aquella mà immensa i va fer que els genolls li trontollessin.

–Déu meu! –va exclamar el cambrer, observant en Harry–. No deu ser...? Pot ser que sigui...?

De sobte tothom va quedar mut i immòbil.

–Valga'm Déu! –va xiuxiuejar el vell cambrer–. Harry Potter... Quin honor!

Després de saludar coneguts d'en Hagrid a la Marmita i de passar per Gringotts, el banc dels bruixots, a buscar diners, van arribar a "Madame Malkin. Vestits per a totes les ocasions". En Harry hi va entrar sol i nerviós mentre que en Hagrid es va quedar parlant amb algun conegut a la porta.

Madame Malkin era una bruixa **rabassuda** i riallera que anava vestida de color malva.

–Per a Hogwarts? –va preguntar, quan en Harry va començar a parlar–. Ja tinc el conjunt preparat... Allà hi ha un altre jove que també se l'està emprovant.

Hi ha personatges o espais que provoquen emocions determinades.

Al fons de la botiga hi havia un noi de cara pàl·lida i nas punxegut dret sobre un tamboret; una altra bruixa li **embastava** amb agulles un vestit negre que li anava massa llarg. Madame Malkin va demanar a en Harry que pugés al tamboret del costat, li va passar un vestit llarg pel cap i també va començar a embastar-l'hi.

–Hola –va dir el noi–. Tu també vas a Hogwarts?

–Sí –va dir en Harry.

–El meu pare és aquí al costat comprant-me els llibres, i la meva mare està mirant varetes més amunt –va dir el noi. Tenia una veu ensopida i afectada–. Quan acabi amb això els arrossegaré a mirar escombres de competició. No entenc per què els de primer no podem tenir escombra pròpia. Em sembla que obligaré el meu pare a comprar-me'n una i ja la faré entrar a l'escola com pugui. La necessito pels meus entrenaments de quidditch. El meu pare diu que seria un crim que no m'agafessin per l'equip de la meva residència i jo... He de confessar que hi estic d'acord... Per cert, com et dius?

Però abans que en Harry pogués contestar, Madame Malkin va dir: "Ja estàs, rei", i en Harry, content de tenir una excusa per deixar de parlar amb aquell noi, va baixar del tamboret d'un salt.

En Harry va estar força callat mentre es menjava el gelat de xocolata i gerds que li havia comprat en Hagrid, després d'haver-se trobat de nou.

–Què et passa? –va preguntar-li.

–Res –va mentir en Harry. Van aturar-se a comprar pergamí i plomes d'oca. En Harry es va animar una mica quan va descobrir una ampolla amb una tinta blava que canviava de color mentre escrivia. Quan van sortir de la botiga, va dir:

–Hagrid, què és el quidditch?

J. K. ROWLING: *Harry Potter i la pedra filosofal* (adaptació). Ed. Empúries.

Per què creus que en Harry menteix a en Hagrid quan li pregunta què li passa?

Vocabulari:

torniquet: Aparell amb dues barres que giren al voltant d'un eix. Es posa a l'entrada d'un pas per obligar la gent a passar-hi d'un en un.

marmita: Olla gran de metall.

pub: Abreviació de *public house*, que en català significa "casa pública". És un establiment on se serveixen refrigeris i begudes.

rabassut: De molt gruix o volum respecte a l'alçada.

embastar: Ajuntar o assegurar amb una costura de punts llargs o bastes allò que s'ha de cosir després.

Text descriptiu

El castell de Neuschwanstein

Si viatges per Europa trobaràs castells de moltes èpoques i estils diferents, però n'hi ha un que em va enamorar quan hi vaig ser durant un viatge d'estiu, fa uns anys. Es tracta del castell de Neuschwanstein, un palau d'estil neoromànic del segle XIX, situat a l'estat alemany de Baviera.

El castell de Neuschwanstein es va construir en una època en què els castells i les fortaleses ja no eren necessaris com a punt estratègic i aquest va néixer en la imaginació de Lluís II, com una fantasia romàntica d'un castell medieval ideal. Es tracta d'una composició de torres i murs que harmonitzen amb les muntanyes i els llacs que hi ha al voltant.

Al seu interior s'hi guarden múltiples peces d'artesanía, tot sota un disseny estètic i vist des de la mirada d'un escenògraf teatral. Quan passeges pel seu interior hi trobes referències a llegendes i personatges medievals ben reconeguts. A més, actualment hi pots fer una visita guiada on la música de l'òpera de Tristany i Isolda de Wagner t'acompanya durant el recorregut transportant-te a un univers màgic.

El castell de Neuschwanstein té l'honor de ser l'edifici més fotografiat d'Alemanya i és una de les destinacions més populars de la zona. La bellesa que transmet aquest castell ha inspirat escenaris de múltiples pel·lícules i va ser l'edifici de referència per crear el popular castell de La bella dorment, símbol de la factoria Disney.

Títol

Presentació

Contingut de la descripció

Tancament

Imatge

La bruixa dels panellets

En general, la gent no les ha vistes mai, ni tampoc hi vol creure. Aquestes bones bruixes, malgrat veure's preterides i ofeses, tenen un cor com un pinyol dolç i no s'estan de fer bé, de procurar que perduri la seva delicada influència sobre el sentit i el gust de la gent.

La bruixa dels panellets té gairebé la mateixa edat que la bruixa de les castanyes, però aquesta darrera és una mica més sorruda i més desmarxada, té un cert aire pagesívol, i no hi ha encara ningú que l'hagi desavesada a menjar amb culleres de fusta i a dur esclops. Malgrat aquest aire ferreny, la bruixa dels panellets i la de les castanyes són molt bones amigues i s'ho parteixen tot; tenen el seu domicili en una mena de niuet invisible que penja d'una gàrgola de la Catedral, van vestides amb unes túniques totes teixides d'una peça amb fil de fulla de castanyer i duen una mena de caputxó fet amb esclofa d'ametlla. No us penseu que aquestes bruixes estiguin sempre carregades de bones intencions, són susceptibles de mals pensaments, fins de la ira i la venjança.

La bruixa dels panellets és una mica més tolerant amb les modes, transigeix amb certs gustets que els confiters introdueixen a la pasta del massapà. No sols transigeix, sinó que moltes vegades n'és la inspiradora durant el somni nocturn del confiter. Aleshores, la bruixa dels panellets, quan comencen les humitats d'octubre, arriba a passejar-se pel coixí i per la gira del llençol del llit del confiter i li filtra en el cervell les màgiques idees de la "novetat", i fins s'ha atrevit a inspirar al confiter l'essència de pinya i coses que no acaben de lligar amb els panellets.

La bruixa de les castanyes és rutinària i s'arrapa a la tradició com una llagasta; ella és la inspiradora de les castanyeres, i fa que en el seu ofici les castanyeres no introdueixin cap modificació, només vol que siguin torrades i prou. És una enemiga declarada de tota mena d'avenç i civilització, no pot veure, per exemple, els "marrons glacés", perquè li sembla que són una falsificació de les castanyes. Els "marrons glacés" són, per a aquesta simpàtica bruixa, unes castanyes maquillades i perfumades.

Josep M. de SAGARRA: *La bruixa dels panellets* (adaptació).
Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Josep Maria de Sagarra

Va ser un poeta, dramaturg i narrador català. De petit ja escrivia versos i textos teatrals breus que representava a casa. De gran, va ser l'autor de teatre més popular durant les dècades de 1920 i 1930, amb obres molt conegudes com *El cafè de la Marina* o *La Rambla de les Floristes*.

© EDITORIAL VICENS VIVES

Per saber més coses
de Josep Maria de
Sagarra, entra a:

www.tiching.com/778827